

2025/1486

23.7.2025

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2025/1486

z 22. júla 2025,

ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1789, pokiaľ ide o dočasné vylúčenie ponúk na dodávky vodíka s pôvodom v Ruskej federácii alebo Bielorusku zo zhromažďovania prostredníctvom mechanizmu na podporu rozvoja trhu s vodíkom

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1789 z 13. júna 2024 o vnútornom trhu s obnoviteľným plynom, zemným plynom a vodíkom, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1227/2011, (EÚ) 2017/1938, (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2022/869 a rozhodnutie (EÚ) 2017/684 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 715/2009 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 54 ods. 1,

keďže:

- (1) Na podporu rozvoja trhu s vodíkom Komisia zriadila mechanizmus pre vodík (ďalej len „mechanizmus“) uvedený v článku 52 nariadenia (EÚ) 2024/1789, ktorý sa má implementovať v rámci činností Európskej vodíkovej banky ⁽²⁾. Mechanizmus bol spustený v júli 2025. Cieľom mechanizmu je zvýšiť transparentnosť dopytu po vodíku, jeho dodávok, tokov a cien, pričom má zohrávať koordinačnú úlohu, prepájať, spracúvať a poskytovať prístup k informáciám o dopyte a dodávkach čistého a nízkouhlíkového vodíka a jeho derivátov, ktoré predkladajú odberatelia usadení v Únii a v zmluvných stranách Energetického spoločenstva, ako aj domáci aj medzinárodní dodávatelia. Mechanizmus pre vodík sa bude vykonávať a prevádzkovať v súlade s pravidlami hospodárskej súťaže EÚ, najmä s článkami 101 a 102 ZFEÚ.
- (2) Pod dodávkou vodíka sa rozumie predaj aj ďalší predaj vodíka, a to aj vo forme tekutých organických nosičov vodíka alebo kvapalného vodíka a derivátov vodíka vrátane amoniaku alebo metanolu, odberateľom ⁽³⁾.
- (3) Rusko a Bielorusko vyrábajú značné objemy vodíka a derivátov vodíka na báze fosílnych palív (ako je amoniak). Takisto existuje značný potenciál predaja a dodávky čistého a nízkouhlíkového vodíka a jeho derivátov s pôvodom v Rusku a Bielorusku. Nie je vylúčené, že niektoré z týchto objemov vodíka a derivátov vodíka by sa vyvážali aj do Únie.
- (4) Skúsenosti s dodávkami energie z Ruska a Bieloruska ukazujú, že Rusko zneužívalo závislosť Únie od svojho vývozu energie do Únie ako prostriedok nátlaku a manipulácie ⁽⁴⁾. Rusko systematicky zneužívalo závislosti na úkor hospodárstva a hospodárskej bezpečnosti Únie a využívalo vzťahy v oblasti dodávok energie s partnermi v Únii na manipuláciu trhov a na oslabenie bezpečnosti dodávok do Únie ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L, 2024/1789, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj>.

⁽²⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o Európskej vodíkovej banke, COM(2023) 156 final, 16. 3. 2023.

⁽³⁾ Článok 2 bod 28 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 z 13. júna 2024 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s obnoviteľným plynom, zemným plynom a vodíkom, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2023/1791 a zrušuje smernica 2009/73/ES (Ú. v. EÚ L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

⁽⁴⁾ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o postupnom ukončení dovozu zemného plynu z Ruska, zlepšení monitorovania možných energetických závislostí a o zmene nariadenia (EÚ) 2017/1938, COM(2025) 828 final, 17.6.2025.

⁽⁵⁾ Podrobne pozri históriu ohrozovania bezpečnosti dodávok do Únie zo strany Ruska v pracovnom dokumente útvarov Komisie „Posúdenie vplyvu opatrení na postupné ukončenie dovozu ruského plynu a zlepšenie monitorovania potenciálnych energetických závislostí a o zmene nariadenia (EÚ) 2017/1938“ zo 17. júna 2025, SWD (2025) 830 final, strany 1 až 15.

- (5) Existuje riziko, že Rusko a Bielorusko by sa pokúsili nadviazať podobné obchodné vzťahy a závislosti v súvislosti s vývozom čistého a nízkouhlíkového vodíka a derivátov vodíka do Únie, ktoré by mohli použiť na manipuláciu trhov.
- (6) Povolenie ponúkať dodávky s pôvodom v Rusku alebo Bielorusku prostredníctvom mechanizmu by Rusku a Bielorusku mohlo umožniť získať významnú pozíciu na trhu Únie, čím by sa uľahčili pokusy o manipuláciu na vznikajúcom trhu s vodíkom.
- (7) Keďže vodík často používajú veľkí priemyselní odberatelia a keďže trh s vodíkom je oveľa menej likvidný ako trh so zemným plynom, zavedenie nových závislostí od dodávok od Ruska alebo Bieloruska by týmto krajinám mohlo umožniť pokračovať vo svojej stratégii voči Únii s cieľom ohroziť bezpečnosť dodávok energie manipuláciou trhov, prerušením dodávok alebo použitím inej formy využívania dodávok energie ako zbrane.
- (8) Hoci tieto riziká existujú už aj v prípade menších podielov na celkových objemoch, zhromažďovanie ponúk na dodávky ruského a bieloruského vodíka prostredníctvom mechanizmu na podporu rozvoja trhu s vodíkom by mohlo výrazne zvýšiť úlohu a viditeľnosť Ruska a Bieloruska na trhu Únie s vodíkom. Bolo by to v rozpore s úsilím Únie postupne ukončiť svoju závislosť od dovozu energie z Ruska ⁽⁶⁾ a vyhnúť sa novej závislosti od dodávok energie z týchto krajín ⁽⁷⁾.
- (9) Vzhľadom na túto geopolitickú situáciu a riziká vyplývajúce z dodávok energie z Ruska a Bieloruska je potrebné dočasne vylúčiť zo zhromažďovania prostredníctvom mechanizmu ponuky na dodávky vodíka s pôvodom v Rusku alebo Bielorusku s cieľom chrániť základné bezpečnostné záujmy Únie a bezpečnosť dodávok. Podľa článku 54 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1789 je rozhodnutie platné najviac jeden rok a v odôvodnených prípadoch sa môže obnoviť.
- (10) Dočasné vylúčenie neprimerane nenaruší riadne fungovanie vnútorného trhu s vodíkom a neoslabí bezpečnosť dodávok do Únie alebo členského štátu, najmä preto, že na vznikajúcom trhu Únie s vodíkom figuruje len veľmi málo dodávok z Ruska a Bieloruska. Pri tomto dočasnom vylúčení je ďalej dodržaná zásada energetickej solidarity ⁽⁸⁾, pretože sa uplatní v záujme Únie, pokiaľ ide o mechanizmus, bez neprimeraného vplyvu na práva členských štátov alebo ich hospodárskych subjektov obchodovať s vodíkom vrátane čistého a nízkouhlíkového uhlíka a s jeho derivátmi s tretími krajinami mimo rámca dobrovoľného mechanizmu. Toto rozhodnutie sa navyše prijíma v súlade s právami a povinnosťami Únie a členských štátov vo vzťahu k tretím krajinám.
- (11) V súlade s článkom 54 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1789 Komisia náležite informovala Európsky parlament a Radu o svojom posúdení a v odôvodnených prípadoch môže navrhnúť obnovenie rozhodnutia, a to aj s cieľom zosúladiť opatrenie s ostatnými politikami EÚ, ako je plán RePowerEU ⁽⁹⁾, ktorého cieľom je ďalej posilniť nezávislosť EÚ od ruskej energie prostredníctvom opatrení na podporu postupného ukončenia dovozu plynu, jadrovej energie a ropy s cieľom znížiť riziko využívania dodávok energie ako zbrane,

⁽⁶⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Plán REPowerEU, COM(2022) 230 final, 18.5.2022.

⁽⁷⁾ Odôvodnenie 71 nariadenia (EÚ) 2024/1789.

⁽⁸⁾ Rozsudok z 15. júla 2021, Nemecko/Poľsko, C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598, bod 71 [„(Z)ásada energetickej solidarity zahŕňa všeobecnú povinnosť Únie a členských štátov pri výkone svojich právomocí na základe politiky Únie v oblasti energetiky zohľadniť záujmy všetkých subjektov, ktoré by mohli byť dotknuté, a to tak, že sa vyhnú prijatiu opatrení, ktoré by mohli ovplyvniť ich záujmy, pokiaľ ide o bezpečnosť dodávok, jej ekonomickú a politickú životaschopnosť a diverzifikáciu zdrojov zásobovania alebo dodávok, a to s cieľom zohľadniť ich vzájomnú závislosť a faktickú solidaritu.“].

⁽⁹⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Plán na ukončenie dovozu energie z Ruska [COM(2025) 440 final, 6.5.2025].

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Ponuky na dodávky vodíka s pôvodom v Ruskej federácii alebo Bielorusku sa na obdobie jedného roka vylúčia zo zhromažďovania prostredníctvom mechanizmu pre vodík na podporu rozvoja trhu s vodíkom.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli 22. júla 2025

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN
